

מדינת ישראל
הכנסת

ר.ט.

פרוטוקול מס' 1/90
מישיבת ועדת הכספים, שנתיימה ביום ג'
ז' סיון תשי"ד (8.6.54) בשעה 8.30

נרכחים:

י. גורי - היו"ד
א. הרצפלד
ח. רובין
ח. לטון
ש. דיין
א. ציזלינו
א.מ. גניחובסקי
י. בדר
א. סטופ
ח. אריאב
ט. קלטר
י. פורדר

מזמנים:

ד"ר לנדאו - מנהל הארנונה
ד"ר קיטרון - משרד המספטים
סר הנגבי - משרד המספטים
סר הניג - משרד האוצר
סר ספיבק - משרד האוצר
{ י. טרי
י. קליבנוב
ד. בר-רב-האי

ט. בזק - מזכיר הוועדה

סדר-היום:

{ א. חוק הארנונה לפיצוי בזקי מלחמה
ב. חוק ליתרון פקודת מס-בולים

דש/שב

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורני:

חוק הארנונה לפאזי נזקי מלחמה

היו"ר י. גורני: ברצוני לספור לוועדת הכספים כי נמסרו לי ידיעות מאת הממשלה בקשר לשאלות שהתעוררו אגב הדיון בחוק הארנונה, אם הצעות מסוימות הן בגדרי הנושא ואם לאו. מכיוון שהתעורר ספק, ישנן שתי אפשרויות: אחת שבקש פירוש מאת ועדת הכנסת, והשנייה - שנודיע לממשלה כי הוועדה רואה את ההצעות הללו כחורגות מהנושא, ואם הממשלה עומדת על דעתה להוסיף את הצעותיה, יהיה צורך להביאן לקריאה ראשונה מחדש בכנסת. בינתיים אנו יכולים לסיים את הדיון בחוק ולא לקבל שום הצעות אחרות שהוצעו, בעקבות התקדים שנוצר ע"י הצעות הממשלה.

סעיף 5:

(היו"ר קורא את הסעיף ואת דברי ההסבר)

לדעתי, זהו נושא חדש.

א. ציזלינג:

ד"ר לנדאו: בסעיף 32 של החוק ניתנת לסדר דעות להתקין תקנות בקשר לביצוע. בטופסנו בבעיה זו לא מצאנו להסדר, כי סדר האוצר החליט בהסדר מנהלתי לתת הנחה, וסביר-המדינה אטר, שהוא אינו מסכים לכך ומוכרח להיות הוראה חוקית. לכן הכנסנו את התיקון הזה. אם תתנגדו לכך - נוכל להוציא.

לפי דעתי זהו נושא חדש, אולם, אם הוועדה תחליט ברוב שאין זה נושא חדש - לא אערער על כך ולא אעביר ערעור לוועדת הכנסת.

א. ציזלינג:

אנו עוברים להצעות על החוק, ולפי בקשתו של חבר הכנסת ציזלינג, הוא יגיש הצעותיו בלישיבת סדר.

היו"ר י. גורני:

ה צ ב ע ה

סעיף 1, על תקנותיו והוספותיו - ג.מ.ג.ל

סעיף 2 - ג.מ.ג.ל

בסעיף 3 מתבטלת התוספת בתיקון, כי זה בגדר נושא חדש.

היו"ר י. גורני:

א. ציזלינג: ברצוני לעודד את השאלה, שהארנונה אמנם לא שולמה, אבל היא נמצאת בחשבון שבין הממשלה לבין הסוכנות היהודיות. אני מציע: על אף האסור בסעיף זה, ייחשב כאילו שולם - אם על יסוד הסבר שבקבע תחילה על-ידי השר, חוייב מוסד מוכר על ידו בתשלום הסכום הזה.

ד"ר לנדאו: אנו צריכים לדבר על דברים קיימים ולא על דברים
תיאורטיים, לא קיים כל סכסוך בין הארגונים לבין
הסוכנות, והכל פועל ~~עם~~ יפה.

א. הרצפלד: אני מסכים בהחלט להצעתו של חבר הכנסת צ'זלינג.
אולם, ידוע שהסוכנות אינה מסלמת בבת-אחת וקיים
חסס שאם בפועל טסק תקציבי אחד, והסוכנות לא שילמה את כל הסכום למחלקת
הארגונים - לא שילמו פיצויים לאותו קבוץ. דבר זה חייב לבוא על תיקונו.

הי"ר י. גור: אני יודע לדעתם של חברי הכנסת צ'זלינג והרצפלד,
שיש לצוא פתרון לבעיה זו. אולם, יש למצוא סידור
סניח את הדגם, את דעתו של סר האוצר, ולא לומר סתם, כי הסוכנות מתחייבת.
השאלה היא אם אפשר ואם צריך לשלב נוסח זה בחוק, ואם לאו.

ד"ר סטרונ: אינני רואה אפשרות להכניס זאת לחוק.

ד"ר לנדאו: לפי החוק, לכל מועד תלום ישנה אורכה של 6 חדשים.
וברור שגם הסוכנות תקבל הארכת המועד. אנו תמיד
מוצאים סידור, גם אם הפיצור הוא למעלה משנה. אני מצהיר לפרוטוקול,
שהמסקים לא ייגזרו, ואנו נשילם את המגיע להם.

הי"ר י. גור: האם אפשר לפתור את הבעיה על-ידי הכן שבאמר, כי
סר האוצר יתקין תקנות - ובין השאר על הסדר תשלומים
של הסוכנות היהודית בעד מסקים תקציביים, והסדר זה ייחשב כאילו נעשה
תשלום במזומן?

ד"ר סטרונ: אני הייתי מעדיף נוסחה כללית יותר: סר האוצר
ישאיר לקבוע סייגים בתקנות, בין בדרך כלל ובין
לבני סוג מסויים של בני-אדם, או אדם מסויים.

א. צ'זלינג: אני מציע: קיבל עליו מוסד מיישב בכתב את האחריות
בעד תשלום הארגונים - ייחשב הדבר כאילו שולם,
ול הזכויות שישנן למססלה לבני גביית תלום ארגונים חלים על המוסד המיישב.

הי"ר י. גור: נוסחה זו אינה מתקבלת על הדגם. אולם, רצונה של הוועדה
במידה שבאה לידי ביטוי בבירורים הרבים - וד"ר
לנדאו לא יוכל להתעלם מכך - שאם ישנו הסדר קיים בין הסוכנות ובין
המססלה, ייחשב הדבר כתשלום, זהו גם רצונו של סר האוצר. הסדר קיים
בין המוסד המיישב לבין המססלה - ייחשב כתשלום.

א. הרצפלד: אני תובע שני דברים: (א) כל הסדר הוא סופי - אם
מסלמים ואם אין מסלמים; (ב) במקרה ששולם רק חלק
- אי-אפשר יהיה לשלול מהמסק הניזוק את התשלום.

ד"ר סטרונ: אני חושב שאין צורך להכניס זאת לחוק, כי בסום
מקום לא נאמר בו שהתשלום צריך להעשות במזומן.
לכן אם סר האוצר מסכים לעקרון וזהו גם רצונה של ועדת הכספים - אין צורך
להכניס זאת לחוק, ואני גם מתקשה - אם תחליטו על הכנסת הדבר לחוק - בניסוח.

ד.ש.

היו"ר י. גורני: בסוף כל הזמן טוען טנהל הארנתה כי הוא מבצע את החוק - גם אין לו תשלום בסומן הוא אינו יכול לשלם. אני שואל את היוה"ט אם התיקון שלי משתלב בדברי החוק.

ד"ר סטרנון: אני אומר שני דברים: א) דבר זה אינו נחוץ; ב) מאוד לא הייתי רוצה להכניס בחוק זה יופי הסתמך על הסדר, שאין הסחוקק יודע איך יהיה, מה יהיה, אלא ששתמש בטלה, הסדר" סגלי להגדירה בפירושו ומצלי להגדיר בדיוק במה הסדובר.

ה. לסדר: אולי אפשר יהיה לקבל מכתב טטר המוצר, שהחוק כפי שהוא מחייב את הסידורים בין סטרד המוצר לבין הסוכנות ביחס למשקים התקציביים.

היו"ר י. גורני: היתה כבר חליפת מכתבים כזאת, בה ביקשנו את שר המוצר לתת הוראות סתמיסות לסנהל הארנובה, לאחר שהכעני את דעת הוועדה בענין זה, ותירבתו שלשר המוצר היתה כי ניתנו הוראות סתמיסות. (קורא את הסכתביים)

ז. שרי: לפי חוק הביטוח הלאומי, אין הפצויים הניתנים לפועל הנפגע בתאונת עבודה תלויים בכך אם מותן העבודה שילם או לא שילם. אני חושב שהסדר זה צריך להיות קיים גם לגבי הסוכנות.

ד"ר לנדאן: אבל הסוכנות היא בעל הרכוש והיא מקבלת את הפצויים - לא הסק.

היו"ר י. גורני: אני מציע לוועדה להשאיר שאלה זו פתוחה, ועד שהחוק יוגש לכנסת - עוד נשקול בדבר.

ישנן שתי אפשרויות: להסתפק בהסדר הקיים, או להבטיח את הדבר בחוק. אני משאל את חברי הוועדה, מה דעתם על כך.

ה ח ל ט: להשאיר את ההסדר הקיים.
===== הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג נדחתה; חבר הכנסת ציזלינג יומר לעצמו זכות להסתייבות.

א. ציזלינג: בסעיף 3 כתוב: "לאחר סעיף קטן (ד) יבוא סעיף קטן (ד)(1)". אין קשר בין שני הסעיפים הקטנים ואני חושב שיש צורך להוסיף מיספור אחר.

א. הרצפלד: נתעוררה שאלה ביחס לפטור. טסק הפטור שתשלום - לא יקבל גם פצויים. אני חושב שאין זה סוצדק, ויש לתקן את הדבר. אולם כדי לא לעשות סילוף, אני מציע תשלום סגלי.

ר.ש.

היו"ר י. גורי: ישנן שתי שאלות: א) אם ועדת הכספים רוצה להבטיח שפולם יהיו מבוטחים, ולא יהיו פטורים ויהיו נושאי זכות; ב) היא רוצה להבטיח שחלק מסויים מהנחשלים ביותר מבחינה כלכלית ישלמו סכום מסלי בלבד.

א. ציזלינג: אני חושב שלא כדאי לחזור לשיטה של גביה סטלית, זה רק מכביד ואינו משתלם, ומציע שיהיה פטור מסלולם וזכות לפצויים.

ד"ר סטרנוו: לדעתי, זהו נושא חדש.

היו"ר י. גורי: אני מציע הצבעה נסיינית, ומחר נחזור לזה.

בהצבעה נסיינית הוחלט לקבל את הצעת חבר הכנסת ציזלינג.

ס. סלטר: אני מציע לתת את ההנחה הקיימת בחוק לכל חברות השיכון, כי גם הן גובות.

ד"ר לנדאו: לאחר שהכנסנו את התיקון לסעיף 1(6), אין צורך בדבר זה.

א. ציזלינג: אני חושב שאם גופים מסויים יקבלו על עצמם אחריות מלאה בעד הגביה, יט לזכותם בהנחה.

היו"ר י. גורי: אני מציע: וכן לכל חברה או ארגון שטר האוצר ימצא לנכון לבוא אתם לידי הסכם כזה. או אולי: לגופים שטר האוצר יפרסם בתקנות.

הצעת היו"ר - לכתוב: לגופים שטר האוצר יפרסם בתקנות - בתקבלה

ד"ר לנדאו: כדאי שנוכל לבצע את הוראות של סעיף 3(1), אני מבקש שתחולת החוק תהיה מאפריל 1951 - לטובת האנשים. הוראות אלה באות כדי לעשות לגליזציה של המצב הקיים.

ד"ר סטרנוו: לא אוכל לקבל דבר זה, אני שומע על כך עכשיו בפעם הראשונה.

א. ציזלינג: פה כתוב: "רשאי שטר האוצר לתת זכו" ... הנחה מסכום הארזונה לכל אחד מהם חייב לפי חוק זה, בסכום שלא יעלה על 6%." אם ארגון התייטבותי יעשה זאת, הוא לא חייב, כי אם מתחייב, - ויש לכתוב זאת.

היו"ר י. גורי: אנו בקבל ביסיבת סחר נושא סופי להצבעה.

(אחרי-כן חוק לתיקון פקודת מס בולים)

חוק לתיקון תקנות מט בולים

היו"ר י. גורי:
ברצוני להביא לידיעת חברי הוועדה, כי הממשלה -
לאחר שעיינה בתזכירים השונים שהוגשו
ובדברים שהטמיעו המסלחות הטובות - יש בדעתה להכניס כמה הצעות
תקוניות לחוק. מבקש את מר הניג למסור לנו פרטים על התיקונים האלה.

מר הניג:
התיקונים מתחסיים למניות, כח הרשה בלתי
חוזר והטכניים.

בעמוד הראשון של ההצעה, בסעיף 4 של הצעת
החוק, אנו מוסיפים סעיף קטן לסעיף 67 לפקודה: "כל הנותן הרשאה,
סלפי תכנה היא בלתי חוזרת, חייב לפרט בגוף ההרשאה כוונה זו. כדי
למנוע שאנשים יתחמקו מן המס על-ידי מתן הרשאה כללית על כל הדכוש,
והכוונה היא רק לדבר אחד, ישנה חובה לפרט בגוף ההרשאה את המקרקעים.
היו כל מיני הטבות על הוראה זו, ומוכס שהיא תחול רק על הרשאות
כלליות המתחסות למקרקעין בלבד; אם הרשאה כזאת ניתנת באופן כללי,
צריך לפרט את המקרקעין עליהם צריכה לחול ההרשאה.

בעמוד 3, סעיף 10 של ההצעה: ~~כל~~
כאן נאמר שעל כל 100 ל"י לאחר 100 ל"י הראשונות יוטל מס של 250
פרוטה. אנו מציעים עתה 1 פרו-מיל על חוזה במקום 2,5 פרו-מיל.
ייתכן עוד שבזמן הדיון נעשה דירוג אחד, אם כי הצקרון יהיה 1 פרו-מיל.

אשר לסעיף המתחסם למס על פסקי דין של בוררים,
ההצעה הקיימת היא 10 ל"י אם נושא הפסק אינו ניתן להערכה; ואם
ניתן - 500 פרוטה על כל מאה ל"י. עכשיו זה יהיה סחצית מסכום
המס המשתלם על תביעה כזאת בבית המשפט.

מר הניג:
משרד המשפטים אינו יכול לקבל את ההצעה הזאת.

מר הניג:
ההצעה סוכמת יחד עם בא-כוח משרד המשפטים, אם
כי הוא אמר שיט עוד לברר אצל שר המשפטים אם הוא
סוכים לכך.

בעמוד 6 אנו מוסיפים כמה הוראות. זהו הפרט
המטיל מס על הקצאת מניות. את המס שישלמו על הקצאת מניות, ינכו אח"כ
מהאגרה המשתלמת על חכירה מאותו האיש שקבל את הקצאת המניות, בדרך כלל
מדובר כאן על בתים משותפים הרשומים בחברות בע"מ. מי שרוכש דירה בבית
משותף מקבל מניות בהקצאה או בהעברה, ונוסף על כך חכירה לזמן ארוך
על הדירה המסויימת. כאן אנו מטילים מס של 5% מטווי הדירה על הקצאת
מניות בלבד. ואם אח"כ הוא הולך ועושה חכירה - הוא לשלם רק פעם אחת.

חברות מסויימות, אם כי הן חברות מקרקעין, כמו
"חברת הכשרת היטוב", "פיק"א" וכד' פטורות ממס על הקצאת מניות. בענין
זה אנו עומדים להוסיף פיסקה, אשר האוצר - באישור ועדת הכספים -
יהיה רשאי לפטור ממס, לפי פיסקה זו, הקצאת מניות בחברות מסויימות,
שבהן רוכס המניה אינו מקבל בדרך כלל זכות חזקה או אחרת במקרקעי החברה.

בעמוד 8, פיסקה 19 - הרשאות בלתי חוזרות על
מקרקעין. המס המשתלם לפי פיסקה זו על הרשאות בלתי חוזרות, יוחזר למטלם,
אם יוכח לשר האוצר שההרשאה בוטלה והפיסקה לא בוצעה. הוא יקבל את המס
בחזרה, תוך חודש ימים מיום הגשת הבקשה. חברות הליכון התלוננו כי סעיף
זה חל עליהן, אולם אנו בדקנו ומצאנו שלא כן הדבר.

ד.ט.

ג. בדר:

לדעתי איננו יכולים לדון על תיקונים שאינם באים לפינוי בצורה סוסכטת על-ידי המטסלה, אלא על-ידי שר אחד, בעוד שהשר השבי מתוגד לכך. שנית, את ההצעות עלינו לקבל בכתב, בכדי שנוכל לדון בהן.

היו"ר י. גורי:

כסיוטבים מה נציגי האוצר ומשרד המטסטים, הם מדברים בשם המטסלה, ואיננו צריך לדרוש מהם פרוטוקול מישיבת המטסלה, או פכתב. אשר לבקשת ההצעות בכתב - זאת נקבל.

מר הצנבי:

אני רוצה להבהיר לחבר-הכנסת בדר את המצב. היה דיון בעניינים אלה, ונאסר לבוגעים בדבר להכין הצעות פטוימות. אני השתתפתי בדיון מטעם משרד המטסטים. כל הנקודות סוכמו על דעת כל הבוגעים בדבר, על דעת כל משרדי המטסלה, ואושרו על-ידי השרים. היתה רק נקודה אחת, שהפחות חשובות, שמסיבות טונות של פולטיסי של משרד המטסטים אשרתי כי בנקודה זו אינני טוכן להתחייב. ביחס לנקודה זו אין משרד המטסטים יכול להסכים.

ח. למדן:

אני מציעה כי נדון בחוק, ונדלג בינתיים על 4 הטעיפים אליהם מתיחסים התיקונים, עד טנקבלם בכתב ונוכל לדון עליהם.

היו"ר י. גורי:

חברי הוועדה אינם רוצים לדון בארכעת הטעיפים אליהם מתיחסים התיקונים, אולם ישנן בחוק עוד טעיפים. ישנה אפשרות לדון בחוק טעיף טעיף, וחברי הוועדה יעירו הערות, וישנה אפשרות שחברי הוועדה עצמם - לאחר שטעמו את המטסלות הטונות, קראו את התזכירים וטטעו את דברי הפתיחה של ד"ר לגדאו - רוצים להעיר הערות כלליות.

ח. רובין:

אני מציע שנדון טעיף טעיף, אולם באופן עניני.

י. בדר:

אני מציע לחלק את הדיון לטנים: לדון קודם כל על הטעיפים הטכניים של שינוי מעריף, ואח"כ לטפל בטעיפים טרחיקי הלכת. אני מציע שנדון על החוק לפי טעיפי החוק המקורי. כטמבייטם תיקון כה טרחיק לכת, אפשר להציע תיקונים גם ליחר טעיפי החוק המקורי.

היו"ר י. גורי:

אם המטסלה תסכים שאנו בעביר תחילה חלק מהחוק - נוכל ללכת בדרך זו. אולם אין מקדים של דיון לפי החוק המקורי. חברי הוועדה יכולים רק לדרוש טנוטח החוק המקורי יהיה טננח לפיביהם - וזה ניתן להם.

לאחר הצבעה - הצעת חבר-הכנסת בדר לא נתקבלה
הוחלט לדון בחוק לפי סדר טעיפיו

היטיבה נבעלה בטעה 13.30